

Kwartaalbericht

In dit nummer

- 1 Van de fractievoorzitter
- 2 Evaluatie wateroverlast afgelopen juni
- 3 De begroting voor 2022
- 4 Rentmeesterschap en Klimaatadaptatie
- 5 Ons water is in goede staat

1 Van de fractievoorzitter

Het is december 2021, de maand van Kerstmis. Dit is traditioneel ook de maand waarin terug wordt gekeken op het afgelopen jaar en vooruit wordt geblikt naar het jaar dat voor ons ligt.

Voor het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) stond 2021 natuurlijk in het teken van de coronapandemie. Andere belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen waren de toegenomen bestuurlijke aandacht binnen het HHNK voor klimaatadaptatie, het onderzoek naar de dijkversterking in Uitdam op initiatief van het CDA-HHNC, de vaststelling van het nieuwe Waterplan en de wateroverlast in het weekend van 18, 19 en 20 juni. Enkele van deze onderwerpen komen terug in deze nieuwsbrief.

Het komende jaar is het laatste volle bestuursjaar voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. In 2022 zal HHNK zich onder andere gaan buigen over de bodemdaling in de veenweidegebieden en over de vraag hoe HHNK de klimaatdoelstellingen t.a.v. energie- en CO₂-neutraliteit kan gaan halen. Verder zal de crisisorganisatie worden verbeterd om als waterschap beter te kunnen reageren bij toekomstige situaties van wateroverlast. Ook zal er via het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het project Versterking Boezemkades verder worden gewerkt aan de waterveiligheid.

Vanuit de terugblik en de vooruitblik werd er vorig jaar rond deze tijd veel geschreven over de coronapandemie en werd de hoop en verwachting uitgesproken dat we in het nieuwe jaar corona achter ons konden laten. Helaas geldt dit aan het eind van 2021 wederom. En ook dit jaar zal Kerstmis door ons allen gevierd gaan worden met de nodige beperkingen. Desondanks wenst het CDA-HHNC iedereen een zalig Kerstfeest toe en een gelukkig en gezond 2022.

2 Evaluatie wateroverlast afgelopen juni

Er viel 100 mm en plaatselijk zelfs 140 mm neerslag

Door Frank Frowijn

In het weekend van 18, 19 en 20 juni werden grote delen van Noord-Holland geconfronteerd met enorme wateroverlast. In delen van ons verzorgingsgebied viel meer dan 100 mm en plaatselijk zelfs 140 mm neerslag. Wij hebben toen als CDA-HHNK verschillende vragen gesteld die zouden worden beantwoord in de aangekondigde evaluatie. Deze vragen hadden betrekking op de techniek zoals bijvoorbeeld het functioneren van de gemalen. Maar we hebben ook vragen gesteld over de crisiscommunicatie en over het bestuurlijk functioneren tijdens deze crisis.

Op 27 oktober heeft het Algemeen Bestuur van HHNK het evaluatierapport over de wateroverlast besproken. Er wordt in het rapport heel duidelijk gemaakt hoe de overlastsituatie is

ontstaan en op welke wijze de calamiteit is aangepakt. Het rapport geeft helderheid wat goed is gegaan maar ook wat beter had gekund. Uit de evaluatie blijkt immers dat de medewerkers van HHNK (soms zelfs letterlijk) alles uit de kast hebben gehaald om het water zo snel mogelijk weg te krijgen en de overlastsituatie te beëindigen. Maar in de rapportage wordt ook aangegeven dat er dingen effectiever hadden kunnen worden aangepakt en gedupeerden van de

wateroverlast zullen dat ook zeker zo voelen.

Wij waren als CDA-HHNK benieuwd of de overlast toch niet deels had kunnen worden voorkomen. Ook misten wij als CDA-HHNK een reflectie op het eigen bestuurlijk functioneren. In de krant stond immers "Waar was de dijkgraaf?". En op deze vraag werd geen antwoord gegeven in het rapport. Uit de beantwoording van onze vragen bleek dat het watersysteem naar behoren had gefunctioneerd, maar dat de situatie zo uitzonderlijk was dat helaas moet worden geconcludeerd dat de overlast niet had kunnen worden voorkomen. Ook gaven de verantwoordelijk bestuurders in hun beantwoording aan dat zij zich terdege verantwoordelijk voelden voor de gebrekkige communicatie en voor de beslissing om niet verder op te schalen, hetgeen mede tot gevolg had dat er gebrekkig werd gecommuniceerd over de wateroverlastsituatie. De aanbevelingen in de rapportage zijn gericht op het versterken van het watersysteem en de crisisbeheersingsorganisatie en het starten van de bestuurlijke dialoog over impact van klimaatverandering. Het CDA-HHNK is blij met bijna alle aanbevelingen en zeker ook met de beslissing om de aanbevelingen verder uit te werken in een plan van aanpak samen met de partners van HHNK.

3 De begroting voor 2022

Voorstel van het CDA om de in de begroting voorgestelde belastingverhoging te beperken, haalde het niet

Door Frank Frowijn

Op 18 november heeft het Algemeen Bestuur van HHNK de begroting voor 2022 vastgesteld. De CDA-fractie was over het algemeen zeer tevreden over deze begroting. Dat bleek ook uit de voorbespreking in de zogeheten Brede Fractie, waar een tiental gasten (in het onderwerp water geïnteresseerde wethouders en gemeenteraadsleden uit de provincie Noord-Holland) met de fractie meedacht. Dit is altijd een prettige en nuttige manier om contact met elkaar te houden.

Tijdens de behandeling van de begroting had het CDA-HHNK natuurlijk bijzondere aandacht voor onze speerpunten:

1. Lage belastingen;
2. Inspelen op de gevolgen van de klimaatverandering; en
3. Participatie en goede samenwerking met partners en daarmee samenhangend het bevorderen van het waterbewustzijn.

Het CDA-HHNK heeft z'n ongenoegen uitgesproken over de in de begroting voorgestelde belastingverhoging, die tot al snel leidt tot 10-15 euro meer waterschapsbelasting voor een gemiddeld huishouden. Helaas werd een voorstel van de CDA-fractie in de commissievergadering om de belastingverhoging te beperken door geen enkele andere fractie omarmd zodat het CDA daarin alleen stond.

Wel waren wij als CDA-HHNK erg positief over de wijze waarop HHNK inspeelt op de gevolgen van de klimaatverandering. Er ligt inmiddels een visie op ruimtelijke adaptatie "Samen naar een klimaatbestendige toekomst". Ook hebben we structureel meer geld gereserveerd om goed te kunnen inspelen op de gevolgen van de klimaatverandering. En we zien een goede samenwerking tussen HHNK en de gemeenten bij het opstellen van de uitvoeringsplannen voor klimaatadaptatie. Naast deze plannen en extra middelen is het volgens de CDA-fractie de hoogste tijd dat water weer sturend wordt t.a.v. ruimtelijke ontwikkelingen.

T.a.v. het onderwerp "waterbewustzijn" constateerde het CDA-HHNK dat maar liefst één op de vijf burgers de naam van het eigen waterschap niet weet. Laat staan dat zij weten wat wij als waterschap precies doen en waarom! Wat het CDA betreft worden de eerder aangekondigde stappen snel gezet om het waterbewustzijn te vergroten. In dat verband heeft het CDA-HHNK wederom aandacht gevraagd voor een actie rond de gesubsidieerde aanschaf van regentonnen.

4 Rentmeesterschap en klimaatadaptatie

Door Hedwig Komproe

Er is sprake van een mondiale klimaatcrisis. Deze crisis wordt veroorzaakt door de opwarming van de aarde met ontwrichtende gevolgen als het uitsterven van diverse soorten organismen, de zeespiegelstijging, grote veranderingen in het landoppervlak en dientengevolge migratie van bevolkingsgroepen naar veiliger oorden. Volgens het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) zal de zeespiegelstijging 1 m zijn in 2100. Het IPCC sluit ook een wereldwijde stijging van 2 m niet uit (www.deltaprogramma.nl/zeespiegelstijging, aug 2021). Dientengevolge staat klimaatadaptatie ook hoog op de politieke agenda; de samenleving dient zich aan te passen aan de klimaatverandering om meer schade aan de planeet en de natuur te beperken. Afgelopen november heeft de 26ste Wereld Klimaatconferentie in Glasgow plaatsgevonden. Thans is op internationaal niveau een grote meerderheid van de landen zich meer dan ooit bewust dat er nu echt actie ondernomen moet worden om o.a. de CO₂-uitstoot drastisch te verminderen om de gestelde doelen per 2030 te halen. De CO₂ die vrijkomt bij menselijke bedrijvigheid is immers de grootste oorzaak van de opwarming van de aarde waardoor de ijskappen smelten en de zeespiegel stijgt. In 2020 was de concentratie CO₂ in de atmosfeer al 48% hoger dan vóór het industriële tijdperk (<https://ec.europa.eu>).

Onze christendemocratische kernwaarde van rentmeesterschap houdt in dat de mens de taak heeft om goed voor de aarde te zorgen, die door God aan de mens is toevertrouwd, en deze weer door te geven aan de volgende generaties. Vanwege de klimaatcrisis en ongeacht de ideologie die men aanhangt, is het goed dat de mens zich in toenemende mate realiseert dat hij/zij een leefbare planeet achterlaat voor ons toekomstige nageslacht. Iedereen dient zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen en constructieve bijdragen te leveren om het tij te keren.

Zoomen we in op het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK) dan zien we een beheergebied met 1,2 miljoen inwoners dat voor 90% onder NAP ligt, met een oppervlakte van 1.967 km² waarvan 140 km² oppervlakte open water. HHNK dient dit gebied veilig te houden tegen overstromingen en wateroverlast te voorkomen. De klimaatverandering raakt aan deze belangrijke taak van HHNK. Ook HHNK dient dus in te spelen op de gevolgen van de klimaatverandering en het nodige te doen om de kwetsbaarheid van de waterkeringen te beperken. HHNK doet het nodige binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma en waterveiligheid neemt ook een behoorlijke hap uit de begroting van HHNK. Daarnaast heeft HHNK zich ook ten doel gesteld om binnen enkele jaren CO₂-neutraal te zijn.

De CDA-HHNK fractie is veeleisend in het bestuur van het HHNK als het gaat om het klimaat. De fractie is zich daarbij bewust van onze christendemocratische kernwaarde van rentmeesterschap en de prioriteit die is gegeven in het verkiezingsprogramma aan de noodzaak om in te spelen op de gevolgen van de klimaatverandering.

5 Ons water is in goede staat

Door Hedwig Komproe

De *Staat van Ons Water* is een jaarlijks rapport waarin verslag wordt gedaan over de voortgang van het waterbeleid in het afgelopen kalenderjaar. Het betreft een gezamenlijke rapportage van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de Unie van Waterschappen, de Nederlandse Vereniging van Waterbedrijven, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Het jaar 2020 stond in het teken van de coronapandemie. Ondanks de noodzakelijke aanpassingen bleek de Nederlandse watersector toch voldoende flexibel aangezien er in totaliteit vooruitgang is geboekt. De bescherming tegen overstromingen en wateroverlast, de werkzaamheden voor een betere waterkwaliteit en al het nodige operationele werk werden over de hele linie zonder noemenswaardige problemen voortgezet. De rioolwaterzuivering continueerde feilloos en heeft zelfs door dataverzameling in het rioolwater bijgedragen aan informatie over het coronavirus.

De werkzaamheden in het kader van het Nationaal Waterprogramma zijn voorspoedig verlopen en m.b.t. de Kaderrichtlijn Water (kwaliteits-)eisen wordt er door alle partijen hard gewerkt om daaraan te voldoen. Ook over het Hoogwaterbeschermingsprogramma, mag men niet ontevreden zijn omdat het landelijk gestaag verliep en waar er enigszins vertraging optrad kwam dat weer de participatie van bewoners ten goede.

In 2020 hebben de gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven de trajecten van het Bestuursakkoord Water (BAW) afgerond. In het BAW was afgesproken dat er door efficiënter en meer samen te werken ten minste 750 miljoen euro in 2020 zou moeten worden bespaard. De totaal gerealiseerde doelmatigheidswinst bedraagt uiteindelijk ruim € 1 miljard. Dit is meer dan de doelstelling waardoor uiteindelijk ook de lasten voor inwoners en bedrijven minder zijn toegenomen.

De publicatie *Staat van Ons Water* laat ook zien dat klimaatadaptatie buitengewoon serieus wordt genomen door extra aandacht voor klimaatbestendige watersystemen die ons beschermen tegen overstromingen, wateroverlast, droogte en hittestress. Alle waterpartners zijn daar in 2020 daadkrachtig mee bezig geweest. Wat de waterschappen betreft, heeft de Unie van Waterschappen er bij de formerende regeringspartijen aangedrongen dat o.a. klimaatadaptatie als topprioriteit wordt opgenomen in het regeerakkoord. Toch mooi dat dit ook een topprioriteit was in het verkiezingsprogramma van het CDA-HHNK.

Kortom, Nederland is vergeleken met andere landen goed bezig op alle gebieden die met water te maken hebben. We zijn goed beveiligd tegen overstromingen en zijn verzekerd van voldoende en gezond water voor alle bewoners en bedrijven. Nederland verricht een knap staaltje waterwerk en behoort niet voor niets mondiaal tot de top. De *Staat van Ons Water* is meer dan goed. Dit wordt vaak als vanzelfsprekend gezien, maar is het allerminst!

Contactgegevens van de CDA-fractie van HHNK

Fractiesecretariaat:

Frank Frowijn
E-mail frowijn.cda@gmail.com
Tel. 06-10055631

Fractie:

Frank Frowijn, fractievoorzitter
Petra van Ollefen, fractielid
Hedwig Komproe, steunfractielid
Frits Brouwer, fractieondersteuner
Danny Zwart, fractieondersteuner

Website: <https://www.cda.nl/hollandsnoorderkwartier/>
Facebook: <https://www.facebook.com/waterschapcdahhnk/>